

การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี

School Administration In The Education Sandbox Under The Secondary
Educational Service Area Office Kanchanaburi

วิเรองรัตน์ แก้วทอง*, นิพนธ์ วรรณเวช**
Wireangrat Kaewkong* Nipon Wonnawed**
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 294 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

This research aims to study and compare School Administration In The Education Sandbox Under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi classified by work experience and size of educational institution. The samples consisted of 294 administrators and teachers in the educational innovation area Under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi by using a stratified random sampling size of educational institution. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.97. The statistics used in the data analysis were

percentage, mean, and standard deviation. One-way analysis of variance and test the pairwise mean difference by Scheffe's method with a statistical significance level at 0.05.

The findings were as follows: Overall of School Administration In The Education Sandbox Under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, there is a high level of practice when considering each aspect. It was found that, there is a high level of practice in all aspects. Overall of The Comparison of School Administration In The Education Sandbox Under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by work experience and in each aspect, there is no difference. Overall of The Comparison of School Administration In The Education Sandbox Under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by school size there is no difference. When considering each aspect, it was found that the personnel management aspect was significantly different level at 0.01.

Keywords: Educational institution administration, Educational innovation area.

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจเดินหน้าไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้บริหารในยุคปัจจุบันจะต้องวางแผนการจัดการศึกษาที่ชัดเจนรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในศตวรรษ ที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษาจึงให้ความสำคัญในการนำเอาเครื่องมือ รูปแบบ วิธีการที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงต่อยอดของเดิมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้รูปแบบนวัตกรรมใหม่ที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (ภูมิภควัฒน์ ภูมิพงศ์ศุข 2565 : 26) โดยการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และหลากหลายมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ นวัตกรรมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความแตกต่างและความได้เปรียบในการบริหารจัดการด้านการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 และแผนปฏิรูปประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2563 : 12) ดังนั้นการสร้างนวัตกรรมการบริหารและจัดการสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องทำไปพร้อม ๆ กับการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนจะสำเร็จได้ ต้องอาศัยระบบการบริหารที่เอื้ออำนวย ส่งเสริมและสนับสนุน มีการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเอาจริงเอาจัง ทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2557 : 79-80)

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2562 เนื่องจากต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคนและให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง

(กระทรวงศึกษาธิการ 2562 : 102-120) ดังนั้นเพื่อเพิ่มคุณภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดการศึกษา จึงจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดการศึกษา ให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการที่คล่องตัว ให้ครูใช้เวลาในการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มที่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพสูง มีการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและสามารถขยายวิธีปฏิบัติที่ดีมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปยังสถานศึกษาพื้นที่อื่นได้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี 2564 : 2)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี 2564 : 25)

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงเป็นพื้นที่ทางการศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากร และกลไกการหนุนเสริมแก่โรงเรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสมผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของแต่ละพื้นที่ (สมพงษ์ จิตระดับ สุ้องควาทิน และชุติมา ชุมพงศ์ 2562 : 36) โดยเน้นเป้าหมายที่มุ่งให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่มีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ และมุ่งการทำงานเพื่อคิดค้นและขยายผลนวัตกรรมการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2562 : 1-2) โดยสร้างคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อผู้เรียน ปรับเปลี่ยนการสอนด้วยนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาบุคคล ปรับเปลี่ยนรูปแบบงานบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ และเพิ่มอำนาจตัดสินใจในพื้นที่เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมออกแบบและสร้างนวัตกรรมการศึกษาอย่างสร้างสรรค์

งานบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย งานด้านวิชาการ งานด้านบุคคล งานด้านงบประมาณ และงานด้านการบริหารทั่วไป จะดำเนินไปด้วยดีตามที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ โดยภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมตั้งแต่งานบริหารหลักสูตรและการสอน งานบริหาร การประกันคุณภาพ งานบริหารการวัดและประเมินผล งานบริหารการวิจัย รวมถึงงานบริหารการบริการวิชาการ ขณะที่ภารกิจด้านการบริหารงานงบประมาณ ครอบคลุมตั้งแต่งานกำหนดนโยบาย งานเขียนแผนงบประมาณ งานติดตามผลการของงบประมาณ งานดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ งานตรวจสอบและงานประเมินผลการใช้งบประมาณ ส่วนภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินและวางแผนอัตรากำลังบุคลากร การแสวงหาบุคลากร การกำหนดขอบข่ายอำนาจหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง

งานประเมินผลการปฏิบัติงาน และการวางแผนพัฒนาบุคลากร ส่วนภารกิจด้านงานบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายและแผนงานโครงการพิเศษ การจัดทำระบบการจัดการความรู้ งานธุรการ และการประชาสัมพันธ์ ภารกิจงานด้านต่าง ๆ ดังกล่าวยังคงเกิดปัญหาในหลายสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับรายงานแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2562 : 20) ดังนั้น การบริหารของผู้บริหารให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานจนสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา (วรรณดี จันทรวงทอง 2559 : 79)

การปฏิรูปการศึกษา “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงเป็นพื้นที่ปฏิรูปที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถปรับนโยบายและกฎระเบียบต่าง ๆ ได้อย่างคล่องตัวเพื่อลดอุปสรรค เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของพื้นที่ให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา” กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วยความพร้อมในการปฏิรูปการศึกษา พบว่าจังหวัดมีกลไกขับเคลื่อนการศึกษาที่เข้มแข็ง และมีหน่วยงานภายนอกเข้าไปร่วมพัฒนานวัตกรรมการเรียน การสอนและการบริหารรวมทั้งมีโอกาสประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน สามารถประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นได้เป็นอย่างดี เพราะสภาพสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรีมีความแตกต่างกันมาก (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี 2564 : 3-9) จากการสัมภาษณ์หัวหน้าบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีปัญหาในการบริหารที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบริบท และขนาดของสถานศึกษา จำนวนนักเรียน จำนวนครู ตลอดจนวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ ทำให้พื้นที่ที่มีบริบทต่างกันการบริหารจัดการศึกษาย่อมแตกต่างกัน ปัญหาที่พบเมื่อมีการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานก็คือ บุคลากรไม่เพียงพอ ปัญหาด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่มีการเก็บเงินที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนักเรียนบ้านไกล ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาจำเป็นต้องมาพักนอนในสถานศึกษา แต่หอพักนอนไม่เพียงพอ และด้านการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปัญหาที่พบ คือ ในชุมชนมีเครือข่ายที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนน้อย จึงจำเป็นต้องใช้เครือข่ายภายนอกที่อยู่พื้นที่ห่างไกล แต่เครือข่ายขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเรื่องการจัดการศึกษาพื้นที่นวัตกรรม และบุคลากรภายนอกมีข้อจำกัดในการร่วมจัดการเรียนรู้ เช่น เวลา และงบประมาณ เป็นต้น (ศุภมาส ศรีแดงบุตร 2566, กรกฎาคม 20)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อให้ครู ผู้บริหาร และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,258 คน จากสถานศึกษาจำนวน 16 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 294 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมี 4 ด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดย 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี 2) วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มี 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป 3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยามของการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน 4) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง 5) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item objectives congruence: IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง คือ เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไปจึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 23 ข้อ เท่ากับ 0.67 จำนวน 11 ข้อ 6) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

(reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach 1951 : 297-334) การพิจารณาความเชื่อมั่นดูจากค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.75 ขึ้นไป พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977) นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best 1981 : 195)
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.31 เป็นเพศชาย ร้อยละ 34.69 เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 96.60 เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 3.40 มีอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.92 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.80 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.88 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.40 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.64 รองลงมาคือ ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.53 และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.83 ขนาดสถานศึกษามากที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 57.82 รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 28.23 และสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.95
2. การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.22$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X}=4.17$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X}=4.14$) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X}=4.03$) ตามลำดับ
3. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มุ่งเน้นให้พื้นที่การศึกษาทุกพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน มีการกระจายอำนาจ และให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีการจัดอบรมให้ความรู้ กับผู้บริหาร หัวหน้างานและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยมีการติดตามและให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และทักษะอาชีพของผู้เรียน พร้อมทั้งขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง ศรีอราม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาพรวม มีการปฏิบัติมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาสอดคล้องกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระบบ เนื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตรจะเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้เป็นแนวทางนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ปัจจัยการบริหารงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมมน พินทุสมิต (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่ามีการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่นวัตกรรม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแผนปฏิบัติราชการประจำปีเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการกิจของหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนโยบายในการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานซึ่งจะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหรือปรับแผนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมได้ทันท่วงที นอกจากนั้นการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีจะทำให้ระบบบริหารงบประมาณของหน่วยงานมุ่งเน้นไปที่ผลงานและผลลัพธ์มากขึ้น รวมทั้งมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักษาสิริ สิริหาร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดริณ ภาพ เยนวัฒนา (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า สภาพการบริหารงาน งบประมาณในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมความก้าวหน้าทาง วิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานบุคคล มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เนื่องจากการดำเนินงานในสถานศึกษานั้น บุคลากรทุกท่าน มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการ การดำเนินงานในเรื่องราวต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุตาม เป้าหมายที่วางไว้ และผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรทางการศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนา บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัควิทย์ พงษ์พรหม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงาน บุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง, สมชัย พุทธา และหมิงซุนเซีย (2567) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่ช่วย ลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการทำงานด้านการบริหารงานทั่วไปเป็นงาน ด้านการบริการ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน เพราะผู้เรียนต้องได้รับการส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการ

ดำรงชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจม์ คำเมือง (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี ทวีโชค (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษามีความเข้าใจในนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษา และทางต้นสังกัดได้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษาเป็นระยะ อีกทั้งผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่อง การบริหารกลุ่มงานต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้ ไม่ว่าผู้บริหารและครูจะได้รับการบรรจุแต่งตั้งมานานน้อยกว่ากันเพียงใดหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไร ก็จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาที่ต้นสังกัดอยู่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชนาสี สุริหาร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและประสิทธิผล การบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดิ์พงศ์ พองพรหม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน หน่วยงานต้นสังกัด และประเภทโรงเรียนที่เปิดสอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชา คัดคำ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูในสถานศึกษาพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีความรู้ความเข้าใจ ในนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษา และทางต้นสังกัดได้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต้นนวัตกรรมการศึกษาเป็นระยะ ๆ ในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ

งานบุคคล และงานทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจม์ คำเมือง (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รักขณาสี สุริหาร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

ด้านการบริหารงานบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันสำรวจข้อมูลครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างครบถ้วน แต่งตั้งบุคลากรเพื่อวางแผนอัตรากำลังและการจัดสรรตำแหน่ง รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จัดทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ และตรวจสอบความถูกต้อง สร้างคู่มือการบริหารงานบุคคลให้สถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรตามจุดเน้นจุดเด่นของสถานศึกษา พร้อมกับรายงานข้อมูลไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการปฏิบัติงานของแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ทั้งด้านบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละขนาด กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีความเห็นว่าการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลได้ดี และต่อเนื่องมากกว่าเมื่อเทียบกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่ส่วนใหญ่สถานศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากตัวจังหวัด ครูผู้ช่วยที่มาบรรจุใหม่ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัด ทำให้มีการโยกย้ายกลับภูมิลำเนาของตนเองในทุกภาคเรียน เป็นผลให้อัตรากำลังด้านบุคลากรขาดแคลน ครูจึงมีชั่วโมงการสอนจำนวนมาก และงานพิเศษที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างบ่อย ทำให้ขาดความชำนาญและความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขาดความต่อเนื่อง ทำให้การบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนุช การ์ญ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาผลสำเร็จและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบุคคล และ

ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลโดยรวมแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพิทย์ ฤทธิไพโร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานบุคคล และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษา ควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาและประสบการณ์ ที่มีความสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงทางสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรม และเทคโนโลยี ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และนโยบายของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2 สถานศึกษา ควรพัฒนาการบริหารงานบุคคล เกี่ยวกับการบริหารอัตรากำลังที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา ให้สถานศึกษามีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี

2.3 ควรศึกษานวัตกรรมการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการส่งเสริมอาชีพ และการจัดการเรียนรู้แบบพหุศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562**. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136, ตอนที่ 56 ก. (30 เมษายน 2562): 102-116.
- จิตติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง, สมชัย พุทธา และหมิงขุน เขียว. (2567). **ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 1**. *วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 4(1) : 191-204.
- ดริณภาพ เย็นวัฒนา. (2562). **สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.

- ดำรง ศรีอราม. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *วารสารวิชาการและนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์*, 5(1) : 33-50.
- เบ็ญจม์ คำเมือง. (2558). การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภักดิ์วัฒน์ พงษ์พรหม. (2564). ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภูมิภักดิ์ ภูมิพงศ์คชสร. (2565). นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงโลกดิจิทัล. นครปฐม: บัดดี้ ครีเอชั่น.
- มณีนุช การุญ. (2560). สภาพปัญหา ผลสำเร็จและแนวทางการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รักษณาลี สุริหาร. (2563). สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรรณดี จันทรวงทอง. (2559). การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิภาวดี ทวีโชค. (2561). สภาพปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศุภมาส ศรีแดงบุตร. (2566, กรกฎาคม 20). หัวหน้าบริหารงานวิชาการ. โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา. สัมภาษณ์.
- สมพงษ์ จิตระดับ สุ้องคะวาทีน และชุติมา ชุมพงศ์. (2562). sandbox สตูล นวัตกรรมปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สอนนารินทร์ ปัทม. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แผนปฏิรูปประเทศ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัย สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี. (2564). **แนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา**. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สุดาทิพย์ ถวิลไพร. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุพิชา คัดคำ. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรัชย์ พรหมปากดี. (2565). **ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Best, J. W. (1981). **Research in education**. 4th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*. 16(3) : 297-334.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.